

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336 - 1920

İdare ve yazı işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

14 AĞUSTOS 1951
SALI

Sayı : 7884

KANUNLAR

Teşkilatlanma ve kolektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına mütaallik 98 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5834

Kabul tarihi: 8/8/1951

Madde 1 — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı tarafından, 1949 yılındaki Cenevre toplantısında kabul edilmiş olan «Teşkilatlanma ve kolektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına mütaallik 98 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi» onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.
10/8/1951

Teşkilatlanma ve kolektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına mütaallik 98 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Sanfransisko'ya davet edilerek orada 18 Haziran 1949 da 32 nci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, toplantı gündeminin dördüncü maddesini teşkil eden, teşkilatlanma ve kolektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına mütaallik muhtelif teklifleri kabul etmeye, bu tekliflerin milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra, bin dokuz yüz kırk dokuz yılı Temmuzunun birinci günü, Teşkilatlanma ve Kolektif Müzakere Hakkına dair 1949 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder :

Madde — 1

1. İşçiler çalışma hususunda sendika hürriyetine halel getirmeye mâtufl her türlü fark gözetici harekete karşı tam bir himayeden faydalanacaktır.

2. Böyle bir himaye bilhassa,

a) Bir işçinin çalıştırılmasını, bir sendikaya girmemesi veya bir sendikadan çıkması şartına tabi kılmak;

b) Bir sendikada üye olması yahut çalışma saatleri dışında veya işverenin muvafakati ile çalışma saatlerinde sendika faaliyetlerine iştirak etmesinden dolayı bir işçiyi işinden çıkarmak veya başka suretle onu ızzar etmek; maksatları güden hareketlere mütaallik hususlarda uygulanacaktır.

Madde — 2

1. İşçi ve işveren teşekkülleri, gerek doğrudan doğruya, gerek mümessilleri veya üyeleri vasıtasıyla, birbirlerinin kuruluşları, işleyişleri ve idarelerine müdahalede bulunmalarına karşı gerekli surette himaye edileceklerdir.

2. Bilhassa işçi teşekküllerini bir işverenin veya bir işveren teşekkülünün kontrolüne tabi kılmaya, bir işverenin veya bir işveren teşekkülünün kendi nüfuzu altına alınmış işçi teşekkülleri ihdasını tahrik etmeye, veya işçi teşekküllerini mâli yollarla veya başka bir şekilde desteklemeye mâtufl tedbirler, bu maddedeki mânasiyle müdahale hareketlerinden sayılır.

Madde — 3

Bundan önceki maddelerde tarif olunan «Teşkilatlanma hakkı» na riayet edilmesini sağlamak üzere icabettiği takdirde millî şartlara uygun teşkilât kurulacaktır.

Madde — 4

Çalışma şartlarını kolektif mukavelelerle tanzim etmek üzere işverenler veya işveren teşekkülleriyle işçi teşekkülleri arasında ihtiyari müzakere usulünden faydalanılmasını ve bu usulün tam bir surette geliştirilmesini teşvik etmek ve gerçekleştirmek için lüzumu halinde millî şartlara uygun tedbirler alınacaktır.

Madde — 5

1. Bu Sözleşmede derpiş olunan teminatın me gibi hallerde silâhli kuvvetler ve zabıta kuvvetlerine hangi ölçüde uygulanacağı millî mevzuatla tayin edilecektir.

2. Bu Sözleşmenin bir üye tarafından onanması bu Sözleşmede derpiş edilen teminatı silâhli kuvvetlere ve zabıta kuvvetleri mensuplarına veren mevcut bir kanuna, karara ve teamüle veya anlaşmaya, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 19 uncu maddesinin 8 inci paragrafında yazılı prensipler gereğince, halel getirmez.

Madde — 6

Bu Sözleşme, Devlet memurlarının durumları ile alakalı değildir ve hiç bir surette, onların haklarına veya statülerine halel getirmez.

Madde — 7

Bu Sözleşmenin resmî onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde — 8

1. Bu Sözleşme, onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini ilzam eder.
2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edildikten ancak on iki ay sonra yürürlüğe girer.
3. Bu Sözleşme, onu sonradan onayan üyeler için onama belgesinin tescil edilmesinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde — 9

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 35. maddesinin 2. fıkrasına uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüreüne gönderilecek olan beyanların şu hususları bildirmesi lâzım gelir :
 - a) İlgili üyenin Sözleşme hükümlerinde hiç bir değişiklik yapılmadan uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler;
 - b) Sözleşme hükümlerinde değişiklikler yapılarak uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;
 - c) Sözleşmenin uygulanmayacağı ülkeler ve bu gibi hallerde Sözleşmenin uygulanmamasının sebepleri;
 - d) Sözleşme hakkındaki kararını vaziyetin daha ziyade tetkikine kadar talik ettiği ülkeler.
2. Bu maddenin birinci fıkrasının a) ve b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.
3. Her üye bu maddenin 1. fıkrasının b, c) ve d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.
4. Her üye, 11 inci madde hükümlerine uygun olarak, bu sözleşmenin feshedebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki her hangi bir beyanın hükümlerini her hangi bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde — 10

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 35. maddesinin 4. ve 5. fıkrası uyarınca, Genel Müdüre gönderilen beyanlar, Sözleşme hükümlerinin ülkede değişiklikler mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir ; beyan, Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydıyla uygulanacağını bildirdiği zaman, bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.
2. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir.
3. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, 11. madde hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin feshedebileceği devreler zarfında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüreüne, daha evvelki bir beyanın hükümlerini her hangi başka bir bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde — 11

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüreüne göndereceği ve bu müdürenin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.
2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde — 12

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil olduğunu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.
2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil olduğunu teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde — 13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, yukarıki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam

bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102. maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde — 14

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu genel konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde — 15

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme başkaca hükümler ihtiva etmediği takdirde :

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 14. madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kaydı ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasıyla muteber olmakta devam edecektir.

Madde — 16

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

Ücretli iş bulma büroları hakkındaki 96 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi (1949 tadili) nin onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5835

Kabul tarihi: 8/8/1951

Madde 1 — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı tarafından 1949 yılındaki Cenevre toplantısında kabul edilmiş olan «Ücretli İş Bulma Büroları hakkında 96 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi» onanmıştır.

Madde 2 — Bu onama ile, Sözleşmenin kazanç gayesi takip eden iş bulma büroları ile birlikte ücretli iş bulma bürolarının bir nizamla bağlanmasını derpiş cümlen III üncü bölüm hükümleri kabul edilmiştir.

Madde 3 — İlerde lüzum hâsıl olduğu takdirde 2 nci maddede zikredilen III üncü bölüm hükümleri yerine, kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma bürolarının tedricen kaldırılmasını ve diğer iş bulma bürolarının bir nizamla bağlanmasını derpiş cümlen II nci bölüm hükümlerini ikameye Çalışma Bakanlığı yetkilidir.

Madde 4 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

10/8/1951

Ücretli iş bulma büroları hakkında 96 No. lu Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi (1949 tadili)

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 8 Haziran 1949 da otuz ikinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin ikinci maddesine dâhil bulunan ücretli iş bulma büroları hakkındaki 1933 tarihli Sözleşmenin tadiline dair bazı tekliflerin kabulünü,

Bu tekliflerin, hakkında sözleşmenin yürürlükte bulunduğu her üyenin parasız bir iş ve işçi bulma bürosu buldurması veya buldurulmasını sağlaması lâzımgeldiğini derpiş eden 1948 tarihli İş ve İşçi Bulma Servisi hakkındaki Sözleşmeyi tamamlayacak bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasını,